



Samenvatting van het proefschrift

Eveline J.A. Rondagh

“New horizons in nonpolypoid colorectal carcinogenesis”

Promotiedatum: 5 september 2012

Universiteit: Universiteit Maastricht

Promotor:

Prof. Dr. A.A.M. Masclee

Co-promotor:

Dr. S. Sanduleanu

Dikke darmkanker, ook wel het colorectaal carcinoom (CRC) genoemd, is de tweede meest voorkomende kanker in Nederland. In 2013 gaat een landelijk bevolkingsonderzoek naar CRC van start. Hierbij zal coloscopie dienen als gouden standaard en als preventief instrument door verwijdering van poliepen. Uit recente studies blijkt echter dat coloscopie soms faalt in de preventie van CRC, met name in het rechter gedeelte van het colon. Een mogelijke oorzaak voor het ontstaan van CRC na een coloscopie zijn vlakke colorectale poliepen. Door hun subtiel uiterlijk worden vlakke poliepen gemakkelijker gemist tijdens de coloscopie en ook de verwijdering van deze poliepen is lastiger. Daarbij worden sommige subgroepen van vlakke poliepen vaker in een gevorderd stadium aangetroffen, dat wil zeggen ze bevatten hooggradige dysplasie of een vroeg stadium van CRC.

In dit proefschrift onderzochten wij de prevalentie van vlakke colorectale poliepen in Nederland, evenals hun klinische en moleculaire kenmerken. Aangezien vlakke colorectale poliepen pas recentelijk zijn herkend in de westerse wereld, hebben wij alle endoscopisten in het MUMC+ getraind in het herkennen, classificeren en verwijderen van deze laesies. Vervolgens hebben we gedurende twee jaar de gegevens verzameld van alle patiënten die een coloscopie ondergingen in het MUMC+. Dit proefschrift laat zien dat vlakke poliepen een belangrijke bijdrage leveren aan zowel de “adenoma-carcinoma route” als de “serrated pathway”. Daarbij spelen deze laesies een rol bij zowel de carcinogenese in patiënten met een gemiddeld als patiënten met een verhoogd risico op CRC (Lynch syndroom patiënten).

De belangrijkste bevinding van dit proefschrift is echter dat vlakke poliepen voornamelijk voorkomen in het rechter gedeelte van het colon. In het rechter colon zijn een derde van alle adenomen in een gevorderd stadium vlak, terwijl dit maar in een tiende van de gevallen in het linker colon het geval is. Uiterlijke verschillen tussen rechtszijdige en linkszijdige poliepen kunnen

mogelijk verklaren waarom coloscopie minder effectief is in preventie van CRC in het rechter dan in het linker colon. De bevindingen van dit proefschrift benadrukken dat adequate herkenning en verwijdering van vlakke poliepen essentieel zal zijn voor een optimaal resultaat van een landelijk bevolkingsonderzoek naar CRC. ◀